2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

5. SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. Ay'da cisimlerin ağırlığı Dünya'dakinin yaklaşık 6'da 1'idir. Ay'da atmosfer yoktur. **16 p**

Ay'da bir astronotun Dünya'dakinden daha yükseğe zıplayabilmesinin nedenini açıklayınız. Ay'da bırakılan bir tüy ile bir çekiç aynı anda yere düşer mi? Açıklayınız.

2. Mert, üç gece Ay'ı gözlemleyip çizmiş ama çizimlerinin sırasını karıştırmıştır.

P **R** **S**

a) Çizimleri gözlem sırasına göre diziniz. **5 p**

b) Mert'in bu gözlemleri hangi iki evre arasındaki dönemde yaptığını belirtiniz ve gerekçelendiriniz. **7 p**

3. Bir dinamometrenin yayının uzaması ölçülerek tablo hazırlanmıştır.

Kuvvet	2 N	4 N	6 N	?
Yayın uzaması	1 cm	2 cm	3 cm	5 cm

a) Tablodaki "?" yerine gelecek değeri bulunuz. **5 p**

b) Bir arkadaşınız kuvveti "cisimleri iten ya da çeken etki" diye tanımlıyor. Bu tabloyu kullanarak kuvveti ölçülebilir biçimde (büyüklüğüyle) tanımlayınız. **7 p**

4. Bir markette “1 kg elma” yazan bir torba vardır. Zeynep torbayı eşit kollu terazide, Kaan ise dinamometrede ölçmüştür. Zeynep, “Ben ağırlığı ölçtüm.”, Kaan ise “Ben kütleyi ölçtüm.” diyor. **12 p**

Zeynep ile Kaan’ın ifadelerini değerlendiriniz ve düzeltiniz. Market etiketindeki “1 kg” ifadesinin hangi büyüklüğü gösterdiğini belirtiniz.

5. Balıkların ve denizaltıların ön kısmı sivri, gövdesi ince uzun yapıdadır. Yüzücüler ise suda daha hızlı ilerlemek için vücutlarını düz ve ince uzun tutar. **12 p**

Bu örneklerden su direnciyle ilgili genel bir sonuç çıkarınız. Bu sonucun günlük hayattaki bir uygulamasını yazınız.

6. Bisikletin zinciri yağlanmadığında pedal çevirmek zorlaşır ve zincir çabuk aşınır. Öte yandan bisikletin frenleri, fren lastiklerinin tekerleğe sürtünmesiyle çalışır. **12 p**

Bu bilgilere göre sürtünmenin bisiklette bir yararını ve bir zararını yazınız. Zararı azaltmak için ne yapılabileceğini belirtiniz.

7. Ayşe, soğan zarından hazırladığı preparatı mikroskopta incelemiş; hücre zarı, sitoplazma, çekirdek ve hücre duvarını görmüş, ancak yeşil renkli kloroplast görmemiştir. Ayşe, “Kloroplast yoksa bu bir hayvan hücresidir.” demiştir. **12 p**

Ayşe’nin çıkarımını değerlendiriniz. Bir hücrenin bitki hücresi olduğuna karar vermek için hangi yapıya bakılması daha güvenilirdir? Açıklayınız.

8. Bitki hücrelerinde genellikle büyük bir koful bulunur. Hayvan hücrelerinde ise kofullar küçüktür ya da hiç bulunmayabilir. **12 p**

Bitki ve hayvan hücrelerini koful ve hücre duvarı açısından karşılaştıran bir tablo oluşturunuz.